

12 desembre 1951: Art i Arqueologia. — Presideix el Sr. R. ARAMON I SERRA.

El Sr. JOSEP GUDIOL I RICART exposa la seva comunicació sobre *Problemes de la pintura gòtica*. Comença parlant de la necessitat de fonamentar l'estudi de la pintura medieval catalana en dos *corpus* paral·lels: un de fotografies, obtingut per recerques i campanyes sistemàtiques, i un altre de dades documentals, aconseguit per mitjà de la investigació en els arxius i biblioteques. Pel que fa als mètodes d'estudi partint de les col·leccions de fotografies, exposa algunes mostres d'anàlisi estilística aplicat a pintures conservades a Mallorca. En cinc pinacles de retaule pertanyents a la Societat Arqueològica Lulliana es poden destriar clarament dos estils, cada un dels quals es pot filiar per comparació amb sengles escoles pictòriques. Una d'elles, derivada del barceloní Ramon Destorrents, pintor de Pere *el Cerimoniós*, del qual hi havia a Mallorca el retaule de santa Anna a l'Almudaina, té com a reflex local un mestre anònim que treballà per al bisbe Galiana. L'altre pintor dels esmentats pinacles s'agrupa amb una sèrie de taules d'un mestre local mallorquí molt diferent de Destorrents. Entre les moltes deduccions que poden fer-se per mitjà de l'anàlisi estilística de la nostra pintura gòtica, sobresurt el paper rector dels obradors barcelonins, on conflueixen pintors d'altres ciutats. Els detalls d'amanerament que deriven d'un gran mestre ajuden a definir en el seu estil tot allò que és pres com a comú denominador dels seus deixebles o seguidors. Posa de relleu la utilitat de prendre com a exemple el cas de l'escola mallorquina perquè es desenrotllà en un camp relativament limitat i el nombre i poca dispersió de les obres ajuda molt a la seva anàlisi. Expressa el desig que la investigació documental pugui proporcionar un conjunt de dades suficient per a contribuir d'una manera útil a completar els resultats de l'estudi dels reculls fotogràfics que va ordenant l'Institut Amatller d'Art Hispànic, on invita a treballar tothom qui s'interessi per aquests estudis.

Intervenien el PRESIDENT (manifesta el seu interès en la possibilitat de celebrar una reunió amb pràctica d'anàlisi estilística a l'Institut Amatller) i el Sr. J. DE C. SERRA I RÀFOLS (indica que un mètode semblant ha estat aplicat a l'estudi de l'estil de la pintura dels vasos grecs, i que aquest sistema ha permès de fonamentar sòlidament la seva agrupació, classificació i cronologia; la qualitat d'aquest mètode ha tingut una comprovació excellent sempre que s'han pogut trobar nous vasos o fragments amb cronologia garantida per l'estratigrafia). — JOAN AINAUD, Secretari.

22 desembre 1951: Llengua i Literatura. — Presideix el Sr. R. ARAMON I SERRA.

El Sr. JOSEP PEREÑA I MOROS dóna a conèixer el seu treball sobre «*Los Catalaunics*» de Mn. Antoni Tauler. Indica que Mn. Antoni Tauler i Vilaplana, autor de diversos poemes èpics, un d'ells (el *Dies irae*) de més de 40.000 versos, pot considerar-se el poeta més barroc de tots els catalans. Neix a Barcelona el 31 de juliol de 1862. Fill únic, batxiller als vint anys, després d'estudiar un curs de medicina es fa sacerdot. Eixit del Seminari, es distingeix pel zel, intel·ligència i virtut en tots els càrrecs eclesiàstics que ocupa, fins que l'any 1898, a Gelida, on estava d'ecònom, cau en una xarxa de calúmnies i malvolences molt greus a causa de la seva amistat amb una vídua. Per ordre del bisbe és traslladat a un altre poble. Aquest fet el torna un home retret i amargat tota la vida. Mor a l'Hospitalet de Llobregat el 22 de gener de 1940. *Rufacades*, primera part del poema èpic *Los Catalaunics*, és la primera obra que publica, un poema mediocre, amb alguns encerts, però notable per l'estil completament diferent del que es portava l'any 1897, data de publicació. Per la valentia i relativa modernitat de les imatges i pels procediments estilístics, pot considerar-se un cas únic, que nosaltres, homes del 1951, podem comprendre molt més bé que els crítics post-romàntics que a fi de segle l'ignoraren o el rebutjaren, potser injustament.